

**PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ**

RED:	02
DATA:	20.12.2013
PAG. 3/3	

Aprobată

la ședința Consiliului Facultății Medicină 1
Proces verbal Nr. 3 din 18.03.14

Decanul Facultății Medicină 1
Dr., conferențiar
Gheorghe Plăcintă

Aprobată

la ședința catedrei Chirurgie nr. 1
"Nicolae Anestiadi"
Proces verbal Nr.7 din 10 februarie 2014

Șef catedră,
Dr. hab., academician, profesor universitar
Gheorghe Ghidirim

**PROGRAMA ANALITICĂ PENTRU STUDENȚII
FACULTĂȚII MEDICINĂ 1**

Denumirea cursului: **Boli chirurgicale**

Codul cursului: : **S.07.O.052**

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Numărul total de ore – 140

inclusiv curs 40 ore, ore practice 100 ore

Numărul de credite alocat unității de curs: **7 ore**

Numele autorilor care predau unitățile de curs:

dr. hab., prof. univ., acad. Gheorghe Ghidirim
dr. hab., prof. univ., Gheorghe Rojnovanu
dr., conferențiar Sergiu Ignatenco
dr., conferențiar Sergiu Berliba
dr., conferențiar Sergiu Revencu
dr., conferențiar Sergiu Mucuța
dr., conferențiar Romeo Șerbina
dr., conferențiar Igor Mahovici
dr., conferențiar Ghenadie Conțu
dr., conferențiar Eugeniu Beschieru

Chișinău 2014

PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 20.12.2013

PAG. 3/3

- **I. Scopul disciplinei** studierea etiopatogeniei, clasificărilor, tabloului clinic, diagnosticului, inclusiv al celui diferentia, și tratamentului afecțiunilor chirurgicale;
- însușirea materialului teoretic și a deprinderilor practice, care vor permite viitorului medic de a se orienta în situațiile de urgență, cu elaborarea unui algoritmul adecvat de examinare și tratament de urgență;
- însușirea metodelor de diagnostic, a tacticii medicale în diverse afecțiuni chirurgicale;
- acordarea ajutorului de urgență pacienților în diverse afecțiuni chirurgicale.

II. Obiectivele de formare în cadrul disciplinei

- La nivel de cunoaștere și în alegere
  - să recunoască afecțiunile chirurgicale la pacienți;
  - să cunoască particularitățile debutului și evoluției diverselor afecțiuni chirurgicale;
  - să înțeleagă metodologia și particularitățile examinării pacienților cu diverse afecțiuni chirurgicale;
  - să indice modul de transfer al pacienților în servicii specializate;
  - să cunoască frecvența, etiologia și patogenia bolilor chirurgicale abdominale, cât și a traumatismelor abdominale;
  - să cunoască metodele contemporane de investigație (urgente și programate) a patologiei chirurgicale;
  - să cunoască metodele contemporane de tratament ale bolilor chirurgicale abdominale și a traumatismelor abdominale;
  - să cunoască metodele de profilaxie a patologiilor cronice și acute ale organelor abdominale.
- La nivel de aplicare
  - să efectueze colectarea și estimarea corectă a datelor de anamneză;
  - să efectueze examinarea corectă a pacienților cu diferite afecțiuni chirurgicale;
  - să poată stabili diagnosticul preventiv;
  - să aprecieze gravitatea stării generale a pacientului;
  - să acorde ajutor urgent în stările critice.
- La nivel de integrare
  - să aprecieze importanța Bolilor chirurgicale în contextul Medicinii;
  - să abordeze creativ problemele medicinei fundamentale;
  - să deducă interrelațiile între Bolile chirurgicale și alte discipline fundamentale;
  - să posede abilități de implementare și integrare a cunoștințelor obținute la disciplina bolilor chirurgicale cu disciplinele fundamentale;
  - să fie apt de a evalua și autoevalua obiectiv cunoștințele în domeniu;
  - să fie apt de a asimila noile realizări în domeniul bolilor chirurgicale și a le integra cu alte discipline medicale.

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 20.12.2013

PAG. 3/3

III. Condi ion ri i exigen e prealabile

Bolile chirurgicale este disciplina chirurgical ce stabile te diagnosticul i trateaz prin manevre operatorii i non-operatorii afec iunile chirurgicale a maturilor.

Predarea disciplinei Boli chirurgicale viitorilor medici este necesar i indiscutabil , ree ind din particularit ile organismului uman i problemelor social-economice a patologiilor chirurgicale. Importan a cunoa terii afec iunilor chirurgicale este deosebit , deoarece medicul generalist este primul care vede bolnavul, i de cuno tin ele lui depinde diagnosticul precoce al afec iunilor chirurgicale, tratamentul precoce i adecvat cu supravegherea ulterioar a pacientului. Necunoa terea elementelor de baz ale Bolilor chirurgicale pentru medicii generali ti poate avea consecin e grave pentru pacient, familie, societate.

Pentru buna însu ire a disciplinei sunt necesare cuno tin e temeinice în domeniile Biologiei, Chimiei, Anatomiei, Histologiei, Biochimiei, Farmacologiei, Morfopatologiei, Fiziopatologie, e.t.c., ob inute în primii trei ani de studii.

IV. Con inutul de baz a cursului

A. Prelegeri:

Nr.	Tema	Ore
1.	Apendicita acut : clasificare, simptomatologie, diagnosticul pozitiv i diferen ial, tratament.	4
2.	Complica iile evolutive ale apendicitei acute: simptomatologie, tratament. Complica iile postoperatorii. Apendicita cronic .	2
3.	Ocluzia intestinal . Etiopatogenie. Deregl rile homeostaziei i sistemului hidrosalin în ocluzia intestinal . Clasificarea. Simptomatologie, forme clinice, diagnosticul pozitiv i diagnosticul diferen ial.	2
4.	Ocluzia intestinal : forme particulare ale ocluziei intestinale (volvulus, nodulus, cancer obstructiv, ileus biliar etc): tabloul clinic, diagnosticul pozitiv i diferen ial, tratamentul. Perioada pre- i postoperatorie: preg tire preoperatorie, conduit terapeutic postoperatorie, metode de activare a intestinului, complica ii postoperatorii.	2
5.	Herniile peretelui abdominal. Anatomia, topografia peretelui abdominal. Herniile libere. Diagnosticul. Tratamentul.	2
6.	Complica iile herniilor. Herniile strangulate. Simptomatologie. Diagnosticul. Tratamentul chirurgical.	2
7.	Insuficien a venoas cronic . Clasificarea. Etiologia. Simptomatologia. Diagnosticul. Tratamentul. Tromboflebitele acute superficiale i profunde. Simptomatologie. Diagnostic. Tratament.	2
8.	Flebotromboza acut : simptomatologie, diagnostic pozitiv i diferen ial. Sindromul posttromboflebitic: etiopatogenia, clasificarea, tabloul clinic, tratamentul. Trombembolia arterei pulmonare.	2
9.	Litiazia biliar . Colecistita cronic calculoas : forme clinice, simptomatologie, diagnosticul pozitiv i diferen ial. Colica biliar : c i de evolu ie, particularit i clinice. Tratamentul. Complica iile postoperatorii.	2
10.	Complica iile litiazei biliare: clasificarea, profilaxia. Colecistita acut : etiologie, clasificare, tactic chirurgical , conduita postoperatorie. Coledocolitiază, colangita acut : defini ie, tablou clinic,	2

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 20.12.2013

PAG. 3/3

	particularit i de diagnosticare. Metode de tratament.	
11.	Pancreatita acut . Anatomia, fiziologia pancreasului. Etiopatogenia. Simptomatologia. Metodele de investigare. Tratamentul conservativ, chirurgical.	2
12.	Complica iile precoce ale pancreatitei acute: clasificare, simptomatologie, diagnosticul, tratamentul. Complica iile tardive ale pancreatitei acute: clasificare, simptomatologie, diagnosticul, tratamentul.	2
13.	Peritonita: etiopatogenie, clasificarea, no iune de peritonit primar , secundar , ter iar . Simptomatologia peritonitei. Diagnosticul pozitiv i diferen ial.	2
14.	Tratamentul peritonitei: preg tirea preoperatorie; tactica intraoperatorie: amploarea opera iei, lavajul i drenarea cavit ii abdominale; conduita postoperatorie.	2
15.	No iuni anatomo-fiziologice ale stomacului, duodenului. Boala ulceroas : etiopatogenie, clasificare, diagnostic clinic i paraclinic. Complica iile bolii ulceroase. Tratamentul ulcerului gastroduodenal: indica ii. Tehnici operatorii, conduita postoperatorie.	2
16.	Complica iile acute ale ulcerului gastroduodenal: perfora ia, hemoragia. Simptomatologie. Diagnostic. Tactica chirurgical .	2
17.	Complica iile cronice ale ulcerului gastroduodenal: penetra ia, stenoza, malignizarea. Particularit ile tabloului clinic. Diagnosticul. Tactica chirurgical .	2
18.	Traumatismele toracice: clasificarea, simptomatologie, diagnosticul, tratamentul.	2
19.	Traumatismele abdominale: clasificarea, simptomatologie, metode paraclinice de examinare. Leziuni traumatice ale organelor intraabdominale parenchimotoase i cavitare: simptomatologie, particularit i de diagnosticare, tratamentul.	2

B. Lucr ri practice:

Nr.	Tema	Ore
1.	Apendicita acut : clasificare, simptomatologie, diagnosticul pozitiv i diferen ial, tratament.	5
2.	Complica iile evolutive ale apendicitei acute: simptomatologie, tratament. Complica iile postoperatorii. Apendicita cronic .	5
3.	Ocluzia intestinal . Etiopatogenie. Deregl rile homeostaziei i sistemului hidrosalin în ocluzia intestinal . Clasificarea. Simptomatologie, forme clinice, diagnosticul pozitiv i diagnosticul diferen ial.	5
4.	Ocluzia intestinal : forme particulare ale ocluziei intestinale (volvulus, nodulus, cancer obstructiv, ileus biliar etc): tabloul clinic, diagnosticul pozitiv i diferen ial, tratamentul. Perioada pre- i postoperatorie: preg tire preoperatorie, conduit terapeutic postoperatorie, metode de activare a intestinului, complica ii postoperatorii.	5
5.	Herniile peretelui abdominal. Anatomia, topografia peretelui abdominal. Herniile libere. Diagnosticul. Tratamentul.	5
6.	Complica iile herniilor. Herniile strangulate. Simptomatologie. Diagnosticul. Tratamentul chirurgical.	5

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 20.12.2013

PAG. 3/3

7.	Insuficien a venoas cronic . Clasificarea. Etiologia. Simptomatologia. Diagnosticul. Tratamentul. Tromboflebitele acute superficiale i profunde. Simptomatologie. Diagnostic. Tratament.	5
8.	Flebotromboza acut : simptomatologie, diagnostic pozitiv i diferen ial. Sindromul posttromboflebitic: etiopatogenia, clasificarea, tabloul clinic, tratamentul. Trombembolia arterei pulmonare.	5
9.	Litiazia biliar . Colecistita cronic calculoas : forme clinice, simptomatologie, diagnosticul pozitiv i diferen ial. Colica biliar : c i de evolu ie, particularit i clinice. Tratamentul. Complica iile postoperatorii.	5
10.	Complica iile litiazei biliare: clasificarea, profilaxia. Colecistita acut : etiologie, clasificare, tactic chirurgical , conduita postoperatorie. Coledocolitiază, colangita acut : defini ie, tablou clinic, particularit i de diagnosticare. Metode de tratament.	5
11.	Pancreatita acut . Anatomia, fiziologia pancreasului. Etiopatogenia. Simptomatologia. Metodele de investigare. Tratamentul conservativ, chirurgical.	5
12.	Complica iile precoce ale pancreatitei acute: clasificare, simptomatologie, diagnosticul, tratamentul. Complica iile tardive ale pancreatitei acute: clasificare, simptomatologie, diagnosticul, tratamentul.	5
13.	Peritonita: etiopatogenie, clasificarea, no iune de peritonit primar , secundar , ter iar . Simptomatologia peritonitei. Diagnosticul pozitiv i diferen ial.	5
14.	Tratamentul peritonitei: preg tirea preoperatorie; tactica intraoperatorie: amploarea opera iei, lavajul i drenarea cavit ii abdominale; conduita postoperatorie.	5
15.	No iuni anatomo-fiziologice ale stomacului, duodenului. Boala ulceroas : etiopatogenie, clasificare, diagnostic clinic i paraclinic. Complica iile bolii ulceroase. Tratamentul ulcerului gastroduodenal: indica ii. Tehnici operatorii, conduita postoperatorie.	5
16.	Complica iile acute ale ulcerului gastroduodenal: perfora ia, hemoragia. Simptomatologie. Diagnostic. Tactica chirurgical .	5
17.	Complica iile cronice ale ulcerului gastroduodenal: penetra ia, stenoza, malignizarea. Particularit ile tabloului clinic. Diagnosticul. Tactica chirurgical .	5
18.	Traumatismele toracice: clasificarea, simptomatologie, diagnosticul, tratamentul.	5
19.	Traumatismele abdominale: clasificarea, simptomatologie, metode paraclinice de examinare. Leziuni traumatice ale organelor intraabdominale parenchimotoase i cavitare: simptomatologie, particularit i de diagnosticare, tratamentul.	5
20.	Cura ia bolnavilor. Îndeplinirea i sus inerea fi ei de observa ie clinic . Examen: prezentare de caz clinic.	5

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 20.12.2013

PAG. 3/3

V. Bibliografia recomandată :

- A. Obligatorie:

1. Cursul de prelegeri al catedrei Chirurgie general -semiologie.
2. Cursul de prelegeri al catedrei pentru studenții anilor IV .
3. Strucicov V.I. Chirurgia general , 1992.
4. Cicala E. Semiologia chirurgical .
5. A.Spânu - Chirurgie. - Chi in u. - 2000.
6. A.Spânu - Chirurgie. - Chi in u. - 2001.
7. A.Spânu - Chirurgie. Teste pentru studenți, rezidenți, medici practicieni, 2006.
8. A.Spânu - Chirurgie general și semiologie chirurgical . - Chi in u. - 2008.
9. Hotineanu V. și col. Chirurgie. Curs selectiv . Manual. Chisinau, 2002.
10. N. Angelescu. Tratat de patologie chirurgical , 2001.
11. V. Prâcu - Chirurgie. - București. - 1994-1996. - vol. I-II.
12. M.Kuzin - Afecțiuni chirurgicale. - Moscova. - 1994 (traducere).
13. . . . . - . - 1992.
14. . . . . . 2006.
15. . . . . , 1988.
16. . . . . , 1986.

- B. Suplimentar :

1. Schwartz's Principles of Surgery, 2009.
F. Brunicki, Dana Andersen, Timothy Billiar, David Dunn, John Hunter, Jeffrey Matthews, Raphael E. Pollock
2. Greenfield's surgery : scientific principles and practice, 4th Ed, 2006. Michael W. Mulholland
3. Sabiston Textbook of Surgery, 18th ed., 2007. Courtney M. Townsend R. Daniel Beauchamp B. Mark Evers
4. Zollinger's Atlas of Surgical Operations, 9th ed., 2010. Robert M. Zollinger, Jr., MD, FACS; E. Christopher Ellison, MD, FACS
5. Emergency Surgery, 2010. Adam Brooks (Editor), Bryan A. Cotton (Editor), Nigel Tai (Editor), Peter F. Mahoney (Editor)
6. Acute Care Surgery: Principles and Practice, 2007. Britt, L.D.; Trunkey, Donald D.; Feliciano, David V. (Eds.)
7. Guidelines in Clinical Surgery A Trainee Handbook, 2009. Qassim Baker and Munther Aldoori
8. Strucicov V.I. Chirurgia general , 1992.
9. V. Hotineanu și col. Chirurgie. Curs selectiv . Manual. Chisinau, 2008.
10. V. Prâcu Chirurgie. București. 1994-1996. vol. I-II.
11. M.Kuzin Afecțiuni chirurgicale. Moscova, 1994 (traducere).
12. E. Brătuțu Manual de chirurgie pentru studenți. București, 2009.
13. I. Popescu, M. Beuran Manual de chirurgie. București, 2007.

PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITIC

RED: 02

DATA: 20.12.2013

PAG. 3/3

14. M. Beuran Manual de chirurgie. Bucure ti, 2005.

VI. Metode de predare i inv are utilizate

Disciplina Boli chirurgicale este predat în maniera clasic : cu prelegeri i lucr ri practice. La prelegeri va fi citit cursul teoretic de c tre titularii de curs. La seminarele practice studen ii vor studia pe exemple concrete cazuri clinice ce demonstreaz rolul medicului care primul examineaz pacientul în vederea stabilirii diagnosticului, intern rii i acord rii ajutorului medical precoce, reducerea i preîntîmpinarea complica iilor, reducerea erorilor de diagnostic i conduit medical .

În clinic studen ii particip la conferin ele matinale ale medicilor, vizitele s pt mînale, prezentarea i discutarea bolnavilor gravi i bolnavilor prezenta i pentru interven ii chirurgicale; particip la conferin ele practice tiin ifice clinice, conferin elor de control curativ, anatomo-patologice, cât i cureaz pacien i sub controlul profesorului; particip la investigarea bolnavilor, la vizitele profesorului, conferen iarilor i efilor de sec ie.

Lec iile practice i prelegerile se petrec la bazele clinice ale catedrei, care dispune de sec ii specializate de chirurgie: septic , aseptice , traumatism asociat i endoscopie cu chirurgie miniinvaziv .

Bazele clinice ale catedrei sunt CN PMU i SCM nr.2 "Sf. Arh. Mihail".

Disciplina Boli chirurgicale la Facultatea de Medicin se studiaz la anul IV universitar, semestrul VII i VIII. La examenul de stat sunt incluse mai mult de 65% întreb ri din disciplina Boli chirurgicale.

VII. Sugestii pentru activitate individual

O importan deosebit se acord posibilit ii studen ilor de a contacta cu bolnavul, examin ri preventive, interpret rii i estim rii datelor principale primite.

Con inutul principal al lec iilor practice îl constituie lucrul studentului la patul bolnavului, prelucrarea i însu irea manoperelor practice.

Se studiaz fiecare afec iune chirurgical cu discutarea frecven ei, etiologiei, patogeniei, anatomiei patologice, manifest rilor clinice, diagnosticului pozitiv i diferen ial, tacticii medicale la etape, complica iilor, termenilor corec iei chirurgicale, dispensariz rii bolnavilor i metodelor de profilaxie a maladiilor.

Dac dori i s ave i succese în însu irea Bolilor chirurgicale, urmeaz s lucra i activ cu materialul:

- Ini ial citi i materialul. Face i noti e. Încerca i s formula i singuri momentele principale. Studia i schemele i imaginile din manuale.
- Veni i la cursuri i lucr ri practice, dar nu pentru a V prezenta! Trece i informa ia prin sine i întreba i-v : Sunte i de acord cu profesorul? În elege i sensul?

Pune i întreb ri profesorului, unui altuia, i sine însu i. Faptul c pune i întreb ri înseamn c încerca i s în elege i i s prelucra i materialul

VIII. Metode de evaluare

La disciplina Boli chirurgicale, la finisarea modulului ce const din 2 semestre, studen ii sunt atesta i prin examen care const din prezentarea de caz clinic la patul bolnavului, testare cu gril i r spus oral. Studentul are la dispozie 100 minute pentru a r spunde la teste (1 minut la întrebare). Testele constau din 5 variante cu a câte 100 întreb ri fiecare. La examen nu sunt admisi studen ii care nu au recuperat absen ele la lucr rile practice, i care nu au sus inut prezentarea de caz clinic.

**PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITIC**

RED: 02

DATA: 20.12.2013

PAG. 3/3

Întrebările la disciplina Boli chirurgicale sunt incluse la Examenul de Stat, și includ test-grila (varianta "Test Editor" USMF "Nicolae Testemițanu") și proba orală. Evaluarea cunoștințelor se apreciază cu note de la 10 la 1.

Modalitatea de rotunjire a notelor

Suma ponderată a notelor de la evaluările curente și examinarea finală	Nota finală
5	5
5,1-5,5	5,5
5,6-6,0	6
6,1-6,5	6,5
6,6-7,0	7
7,1-7,5	7,5
7,6-8,0	8
8,1-8,5	8,5
8,6-9,0	9
9,1-9,5	9,5
9,6-10	10

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

IX. Limba de predare

Limba de predare:

Român